

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagy-Becskek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap székiadására vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21 szám.

Nagy-Becskek, 1899.

TORONTAI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVIII. évfolyam, 74. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre	—	—	—	12	kr.
Félévre	—	—	—	6	»
Negyedévre	—	—	—	3	»
Egy hónapra	—	—	—	1	»
— Egyes szám ára 4 kr. —					

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési módokban.

Megjelenik

vasár- és ünneppapok kivételével mindennap este 6 óráig.

Péntek, március 31

Hegedüs programjához.

Nagy-Becskek, március 31.

A kereskedelmi miniszternek a posta, államvasutak, közraktárak, vicinális vasutak, ipar, munkások és a vaskapuszabályozás érdekében tett programnyilatkozatát örömmel olvastuk, mert e nagyfontosságú téma folytonosan az alkotás munkáját követelő emberét keresi s meg is találta személyében, ki a tudást és alkotásvágyat hozta magával.

Türelemtér, várakozást óhajt részünk, hogy törekvéseinek szilárdságát kifejttesse. Haladás a jelszava mindenben és mindenütt, de szavai szerint élve oly tempóban, hogy törekvéseinkből mit se kockáztassunk. Ehhez szükséges a különböző véleményeknek is az a türelmes kiegyenlítése, a békés jóakarattal, mely nélkül hasznos munka nem lehet. Élesen hangzott különösen azt, miszerint minden tehetség megtalálja a maga helyét, minden vélemény szabadon érvényesülhet.

Reméljük is, hogy a szívesen látott miniszternek lesz is elég munkája, munkaköve és kitartása arra, hogy nemes céljait megvalósíthassa.

Elég vigasztalódás nekünk, hogy a feladatok magaslatán oly szakférfit látunk, ki csak használni tudhat hazájának és a nemzetnek.

A programnak összes részleteire ezuttal kiterjeszkedni nem kívánunk. Minket legjobban érdekel az iparügy. A hazai ipar sorsa s ezzel egész gazdasági életünk jövője attól függ, miképp gyámolítjuk azt. Emlékezhetnek lapunk barátai, hogy midőn a gazdasági válság napi kérdés tárgya volt s annak gyökérszálaikat kutattunk, nem mulasztottuk el ugyan akkor hangoztatni az iparos osztály helyzetét is s érvekkel bizonyítottuk, hogy miképp kell és lehet segíteni az iparos osztály válságán is. Minden erőnkkel oda kívántunk

hatni, hogy hazai iparunk jövőre letétevényese a kor magas színvonalán álljon és képes legyen egykoron iparunkat arra a nívóra emelni, melyen más állam ipara áll.

Hazánknak a legelső iparos államok sorába kell lépni, ennek pedig előfeltétele a legmagasabb igényeknek megfelelő szak-képzettség. Így nyilatkozott Hegedüs is. Egyetértünk ezzel mi is. Ezt hirdettük a múltban, ennek hódolunk a jövőben is, mert a szakoktatás megfelelő fejlesztése első kötelesség. E nélkül az ipar nagygyá, munkásai boldogokká nem lehetnek.

Sajnos, nagy reális igazság: pénz mind ennek a lelke. Nekünk, illetve az iparosnak az állam tőkét nem ad, mert az a 20.000 frt, amit a szakoktatásra és fejlesztésre adnak, 15 millió lélekkel bíró országban, csak koldusalamizna számba sem jöhet. Mit teheszünk tehát Alakítsunk keblünkben iparos egyetlet. Járuljunk mi is vala mivel az iparos érdek előmozdítására. Az iparos-egyletnek hivatása szervezkedni és nevelésügyi, iparügyi és pénzügyi szakosztályok megteremtésével oda hatni, hogy szakközvegi kiképzettessenek, az ipar fejlesztessék, a 1yers anyagok feldolgozásra első kézből szereztessenek be, az iparos olcsó tőkével rendelkezessék és a minden oldalról megingott személyes hitel javíttassék és biztosíthatassék.

Nagy-Becskek város tekintélyes számában levő iparosok ne tudna magáról életjelt adni? Lehet hogy igen, lehet hogy nem! Majd meglátjuk!

Angol-orosz megegyezés. London, márc. 30. A „Daily Graphic” jelenti, hogy Muraviev gróf orosz külügyminiszter és Scott pétérvári angol nagykövet között a kínai, brit és orosz érdekekre vonatkozólag a tárgyalások befejeződtek. Az egyezmény megkötése állítólag legközelebbre várható.

Roham a miniszterek ellen.

Nagy-Becskek, március 31.

Egy jelentéktelennek látszó hír lett a minap közzétéve, mely annál több gondolkodni valót ad. Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter — így szól a hír — néhány napra falura utazott. Nyár közepén ez nem igen tűnik fel, de most, mikor sok helyen hó borítja a földeket, mikor a fák még nem pompáznak levéldiszbén, a pacsirta nem száll örömeivel a magasba, most joggal fel kell tűnni a kereskedelemügyi miniszter „kéjútazásának”. A hat hónapos sivárság, mely parlamentünkben uralkodott, számtalan aspirációt lekötve tartott, melyek most, hogy rendes viszonyok következtek be, tömegesen jelentkeznek. Számuk annál nagyobb, minél nagyobb lett a kormánypart s minden ujan belépő képviselőnek egész raj kényeztető lóg a kabátja szárnyán, a kik mindnyájan profitirozni akarnak valamit az új helyzettől. Az egész hivatalnoki hierarchiában is megakadtak az előléptetések az utolsó hat hónap alatt, úgy hogy most valóságos run van a miniszterek után. Hogy ez minő méreteket vesz, elképzelhetjük, ha megtudjuk, hogy a legesekélyebb szolgai állás miatt, mely valahol betöltésre kerül, Isten tudja, mily eszközökkel, a legbefolyásosabb, magasrangú urakat mozgósítják, nem is szólva a nőkről, kik e tekintetben még buzgóbbak.

Ehhez járul még, hogy a számtalan testület elengedhetetlennek tartja az új minisztereknél való tiszteletet, lehetőleg küldöttségek által, hogy X és Y urak kezét foghassanak a kegyelmes ural s nevük az újságokba jusson. Hogy az ily alkalmaknál miért kell galandféreg-hosszuságú beszédeket tartani s a minisztereket ily módon kényszeríteni, hogy mindennap több program beszédet mondjanak, azt persze nem tudjuk magunknak megmagyarázni; de az ecsetelt tények valók s nem csoda, ha egy miniszter végre nem képes tovább kiadni és elmenekülni, el falura, hol az utak járhatatlanok s egy

A „TORONTAI” tárcája.

A beteg.

Az aranybetűs táblán büszkén ragyog a név: dr. Cshay Gertrud, Arva Flóriáné, egyetem orvos tudor.

Az ijedt arccal tovasiető cselédleány szeme megakad a táblán. Felrohan a lépcsőn, becsenget az ajtón.

— A doktor nagysága itthon van?

Az inas bevezeti és csakhamar egy jóhűsban levő, pápaszemes, középtermetű hölgy előtt találja magát.

— Az Isten szerelmére, tessék gyorsan eljönni! A szobaurunk haldoklik!

— Ó nagysága leveszi a pápaszemet.

— Baj, baj!

Aztán beszól a szomszéd szobába:

— Egy óra múlva itthon leszék.

Felveszi kabátját, kocsiba ül és csakhamar ott áll a fiatal ember ágya előtt, aki épp e pillanatban nyitja fel csodálkozó megdöbbenéssel a szemét. Az átlumpolt éjszaka után mindössze arra emlékezik, hogy egyszerre csak forogni kezdett vele a világ és a homlokára kötött vizes ruha eszébe juttatja azt a kellemetlen összeütközést is, amelybe az asztallal való heves érintkezés által jutott.

A doktorasszony a pulzusát tapintja meg.

— De kérem, nekem semmi bajom sincs!

— védekezik kétségbeesetten a beteg.

Dr. Cshay Gertrud, Arva Flóriáné lesújtó tekintettel méri végig...

— Azt majd csak én fogom megmondani, fiatal barátom!

Receptet ír, rendeleteket oszt, s miután az alkohol káros hatásairól részletes ismertetést tartott, végre eltávozik.

— Hol szedted fel ezt a csudabogarat?!

— rivall a pityergő cselédre Keselyű Odön, az akaratán kívül pácienssé degradált fiatal ember.

— Ide be nem jön többé! Még ha szép és fiatal volna!

Ezzel el van intézve a dolog.

A beteg felkel, felöltözik, eltépi a receptet és nyakába veszi a várost.

Feje még zug egy küssé, de a friss levegőn hamar elfelejté ezt és egy szemrevaló kis leányt pillantva meg az utcán, nyomába szegődik.

A leányka meggyorsítja lépteit és éppen abban a pillanatban, mikor a fiatal ember mellé kerül, hogy megszólítsa, eltűnik egy ház kapuja alatt. Keselyű Odön utána néz, látja, amint felmegy a lépcsőn és egyszerre aranybetűs tábla ölik a szemébe:

„Dr. Cshay Gertrud, Arva Flóriáné.”

Az ő doktora!

Egy képtelen, h'hetetlen gondolat villan át agyán, aztán elszantán a házmeister fülkéjébe lép.

A bőséges borralalóval megvesztegetett Cerberus csakugyan elárulta a titkot.

Az a szép, szőke leány Arva Sárka, a doktor nagysága egyetlen gyermeke.

Keselyű Odön most már nyájasabb érzelmekkel gondolt élete megmentőjére. Hátha bölcs orvosi tanácsát igénybe venné?

Néhány perccel később már a várószobában áll és Sárka, aki éppen a tükör előtt igazította meg a frizuráját, pirulva menekül a másik szobába üldözője elől, méltó felháborodással csapva be maga után az ajtót.

A fiatal ember pedig mosolyog. Haditerve kész van már. S a belépő doktorasszonyt panaszaival árasztja el.

Nem volt nyugta, nem tudott fekvé maradni. Valami rettenetes nyomást érez a halántékában, minden tagja fáj, szédül, nincs étvágya! Idejött tehát, hogy a székesfőváros elismert legelső szaktekintélyétől kérjen orvosi tanácsot.

Az asszony arca felderül. Nem is olyan ostoba ez a fiatal ember.

De gondolatmenetét egyszerre ijedt sikoltás zavarja meg. A beteg ugyanis ajúlóféiben karjaiba borult.

Gyöngéden lefekteti a pamlagra és becsengeti az inast.

— Kérem a kisasszonyt!

Egy perccel később Sárka már a felbuzduló részgyéttel a szívében locsolja friss vízzel Keselyű Odön homlokát.

Lám, ő milyen gyerekes volt! Azt képzelte, hogy utána jön, pedig az anyjához jött, betegen, gyógyulásért.

Milyen csinos fiú! Csak magához térne már!

De ez a páciensnek eszébe se jut. Most az a fő, hogy türelemmel elviselve az élesítési procedurákat, megvárja az alkalmas pillanatot. Csengenek. Sürgősen hívják a doktorasszonyt. Egyik súlyos betege hirtelen rosszabbul lett.

Utasításokat ad leányának, erősen meghagyva, hogy el ne mozduljon a fiatal ember mellől, míg ő vissza nem térne, — aztán elsiet. És lám, néhány perccel később Odön már felnyitja szeméit és színlett álmélkodással néz körül.

— Hol vagyok? Talán a paradicsomban?

Sárka elpirul és elszaladna, ha ide nem szegeznék az anyai parancs, a kötelesség.

miniszternek is reménye van, hogy végre lélekzetet vehet s fel nem ismerve, normál ember lehet. Hosszu ideig természetesen nem maradhat távol egy miniszter a hivatalától; de többnap nyugalom után talán mégis ismét képes a rohamot egy darabig tűrni.

Meddig tart még ez így, azt belátni nem lehet s ezért legyen szabad megengedni magunknak azt a szerény kérdést, vajjon azok a különféle urak, a kiknek oly különféle fájdalmaik vannak, nem lennének kegyesek megengedni, hogy a miniszterek az országos ügyekkel is foglalkozhassanak; mert végre is első sorban ez a hivatásuk és magánügyek csak másodsorban jöhetnek figyelembe.

E percben, midőn e sorokat írjuk, más hír érkezik, mely azt jelenti, hogy Hegedüs kereskedelemügyi miniszter családjával együtt Konstantinápolyba érkezett s ott szándékszik tölteni a husvétii ünnepeket. Mindegy, ez nem sokat változtat azon, a mit mondtunk. Es ha már egyszer kimondtuk, nem is vonjuk vissza. Talán lesz valami haszna, a mennyiben bizonyos géne fog bekövetkezni, melyet soha sem lenne szabad egészen figyelmen kívül hagyni.

HIREK.

Tájékoztató.

Április 10. Közigazgatási bizottság.
Május 14. A nagybecskereki Kerékpár-Egylet tavaszi országos pályaversenye.
Augusztus 20. A nagybecskereki Kerékpár-Egylet nép-ünnepélye a versenypályán.
Október 1. A nagybecskereki Kerékpár-Egylet őszi országos pályaversenye.
A gőz- és kádfürdő mindennap reggeli 6 órától esti 7 óráig nyitva van; hölgyek részére a gőzfürdő kedden, csütörtökön és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon fél 6-tól 8 óráig este urak részére is.

Nagyszombat.

A nagyheti szertartások között igen érdekes a nagyszombati hamu. Nagyszombaton tudvalevően a katolikus pap megszenteli a tüzet, mely különösen faluhelyen rendkívül érdekes. A temetőben, a templom közelében, a régi, elkorhadt sirkeresztékből máglyát raknak, amelyre egy két fadorongot dobnak. Ezt a harangozó meggyújtja, a pap pedig áldást mond arra. De amint a tisztelendő ur eltávozott, a jelenlevők eszeveszetteen kapkodnak a megmaradt hamu után, mintha az a legdrágább arany volna. És nagy diadallal viszik haza a maroknyi hamut, vagy félig elégett fadarabot, melyről szeltében az a hit, hogy igazi őrzőangyala a falusi portának. Az egyik darabot, vagy néhány ujnyi hamut az istálló küszöbén ássák el, hogy a rossz boszorkányok ne csináljanak kárt a házállatban; a másik részt pedig a szántóföldön ássák el, hogy a jégverés örök

— Nálunk van a mama kezelése alatt.
Keselyű Ödön hirtelen felült.
— Az Isten szerelméért nagysád is doktornak készül? — kérdi ijedten.
— Nem, oh nem, — kacag a leány — a mama megvizsgálta a koponyámat és azt állítja, hogy nem vagyok tudományos pályára való.
— Igaza lehet. Kár is volna. Az ilyesmi csak csunya lányoknak való, higgye el nekem!
— De hiszen a mama is...
— Ó nagysága kivétel. Az egyetlen hölgy, akiért Wlassics miniszter ur ő kegyelmességének érdemes volt a női nemet emancipálni a főzökanáltól.
Mely meggyőződéssel állítja ezt és nevetve néz a leánynak szemébe.
— Engedje meg Sárika, hogy ilyen szokatlan körülmények közt bemutassam magamat. — Keselyű Ödön vagyok.
— De honnan tudja —
— A nevét? Megálmodtam. Ugy-e érdekes?
— Maga haldoklott ma reggel! — kérdezte rémülten a lány.
— Igen; — de látja kedves mamája megmentett: s én ezért örök hálával tartozom neki.
Ödön megragadja a kezét és Sárika erre újra elpirul.
— Jobban van már?
— Jobban, sőt egészen jól!
De a végzetet bajos elkerülni.
Es Keselyű Ödön csakhamar ama kellemes helyzetbe jutott, hogy házi orvosul megtarthatja az — anyósát.

időkre számüzve legyen onnan. A nagyszombati égetést sok vidéken Judáségetésnek is mondják, sőt van olyan hely, ahol egy fabábút fölöltöztetnek és Judásként azt égetik el. Nevezetes még a nagyszombat arról is, hogy a Rómába szállt harangok e napon térnek vissza és az egyhangu kereplők helyett délután újra megkondul a harangszó.

Mikor azután a harangok megkondulnak, mindenki a templomba siet a föltámadásra. A pap először elimádkozza az előirt psalmusokat és imádságokat, majd pedig fenhargon énekl:

— Föltámadt Krisztus e napon, Alleluja!

E pillanatban eltűn a szent sir a helyéről, a fekete posztó szétnyílik és a tündöklő föltáron megjelenik a föltámadt Jézus szobra fehér selyemzslócskával a kezében. Eközben föllhangzik az orgonaszó és a napsugár és gyertyafényben used templomból messze elhallik a Te Deum laudamus éneke. Öreg, ráncos képű anyókák, cifraruhás menyecskék és leányok, árvalánybokrétás legények szinte megújódva néznek a csillagos oltárra, a gyerekek pedig ártatlan gyönyörűséggel kérdik egymástól:

— Láttad a Jézuskát?

Es ünnepi érzéssel hagyja el mindenki a templomot, ahonnan hazatér ki-ki a portájára.

A holnapi istentiszteletek már reggel 7 órakor kezdődnek a tűzszenteléssel, utána következik a templom szentélyében a gyertya és vízszentelés a 12 profúciával. 9 órakor veszi kezdetét a nagymise, miközben Glóriára újból megszólalnak a harangok. A feltámadás este 7¹/₂ órakor megy végbe.

— **Ováció Tallián Bélának.** A török-kanizsai kerület képviselőjének, Tallián Bélának, a képviselőház alelnökévé történt megválasztása alkalmából a kerület választói tegnap népes gyűlést tartottak, amelyen a képviselőt meleg ovációkban részesítették. A gyűlésen a szocialisták is megjelentek. A képviselőt, akit egy küldöttség hívott meg a gyűlésre, Bakos alelnök üdvözölte lelkes szavakban, mire Tallián Béla hosszabb beszédet mondott, melyben a lefolyt eseményeket és a mostani helyzetet ismertette. A gyűlés a kormányra és a kerület képviselőjének föltétlen bizalmat szavazott. Délben Tallián tiszteletére a kaszinóban fényesen sikerült disztribúció volt, amelyen a környék intelligenciája, a katolikus és a görögkeleti klerus tagjai majdnem teljes számban megjelentek, számos felkészültben ünnepelve a képviselőt. Este a választók fátylaszertartást rendeztek s ez alkalmal Schlinger plébános (volt nemzeti párti) üdvözölte a közszertartás örvendő képviselőt.

— **Hitközségi ülés.** A nagybecskereki róm. kath. hitközség tegnap délután Franz J. L. elnöke alatt ülést tartott, melyen jelen voltak: Szabó Ferenc, Napholez Agoston, Baaden Károly, ifj. dr. Demkó Pál, Steinitzer Géza, dr. Haidegger Lajos, Wéling István, Baaden János, Sebastian János, Steckhardt Ferenc, Opolczer Lajos, Steyer István, Bohn Péter, Kugler Lipót, Weiterschan Fülöp, Edlinger Péter és Struss Bódog titkár. Elnök felolvastatja a hitközségi pénztár múlt évi zárszámadását. Ezek szerint a bevétel volt 1656 frt 34 kr., kiadás 1065 frt 63 kr., marad készpénzben 591 frt 21 kr., Egyházi adókban befolyt a múlt évben 2839 frt 99 kr., ebből fizetések és egyéb kiadásokra fordított 2829 frt 30 kr. A közgyűlés a zárszámadást helyeslő tudomásul vette és a számvizsgáló-bizottság javaslatára Baaden K. és Struss hitközségi gondnokoknak a felmentvény megadása mellett jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Elnök a városi polgármesternél szerzett információ alapján bejelenti, hogy a központi temető még e napokban fog a közhasználatnak átadatni és azt indítványozza, hogy a róm. kath. temetőre megállapított sirdíjjak a központi temető megnyitása napjától, azaz körülbelül április hó 15-től kezdve szedessenek. A közgyűlési elnöknek ugy ezen, valamint abbéli indítványát is, hogy a róm. kath. központi temető részére egy egyháziilag beszentelt kereszt állíttassék fel, — helyeslőleg vették tudomásul. Minthogy a templomban alkalmazott szélfogó-ajtók célszerűtlenségnek bizonyultak, a közgyűlés elnök indítványára azoknak átvételét megtagadja és utasítja a vállalkozót, hogy azokat a célnak megfelelőben alakítsa át. Opolczer bejelenti, hogy bokros teendői miatt az árvaház javára szolgáló gyűjtéseket a temetéseknél már egymaga nem teljesítheti. A közgyűlés a gyűjtéseknél való segédkezésre fel fogja kérni Andel

Károly és Galler urakat, kik erre hajlandóknak nyilatkoztak. Végül elnök bejelenti, hogy a néh. dr. Orsó Mátyás által hagyományozott 1000 frttal az árvaházépítő-alap a múlt év végéig 28 931 frt 67 kr-ra megnőtt és a tagoknak boldog ünnepeket kívánva, az ülést berekeszti.

— **Az állami tisztviselők féláru vasuti jegyei.** Az állami tisztviselők egy régi kívánsága ment most teljesebbé, a pénzügyminiszter elejtette azt a kívánságát, hogy a féláru vasuti menetkedvezésről szóló folyamodások bélyegkötelesek és felkérte a kereskedelmi minisztert, hogy a bélyegtelen folyamodásokat rendszeresen tárgyalassa és azokat meg ne lelejtezze. A pénzügyminiszternek ezt a tisztviselők anyagi érdekében jelentős intézkedését hosszas tanácskozások előzték meg, melyeknek kiinduló pontja az volt, hogy a pénzügyminiszter 1897. novemberében rendeletet adott ki, melyben elrendelte, hogy a vasuti féláru jegyekért való folyamodásokat, ha azokat az előirt bélyegekkal el nem látják, vissza kell utasítani. Azóta a kérdés több folyamodás kapcsán többször megfordult az illetékes miniszteriumokban, míg végre múlt év decemբerében a közigazgatási bíróság pénzügyi osztálya kimondotta, hogy az ilyen folyamodások bélyegmentesek. Ez a határozat azután arra indította a pénzügyminisztert, hogy előbbi rendeletét visszavonja, sőt a miniszter utasította az összes pénzügyigazgatóságokat, hogy ha a régiebb folyamodásokra kivetett büntetések most másodfoku elbírálás alatt állának, a felebezést a közigazgatási bíróság határozata alapján — vagyis kedvezően — intézzék el.

— **Halálozás.** Pajor István, veterán író, 79 éves korában Balassa-Gyarmaton meghalt. Az elhunyt író fiatal korában részt vett a 40-es évek irodalmi mozgalmaiban. Csalomjai név alatt a „Honderü“ és a „Pesti Divatlap“ közölte szépirodalmi dolgozatait. Utóbb eredeti munkái mellett a klasszikusokat fordította, 1867-ben megyéje szolgálatába állott s mint tiszti ügyész, majd mind árvaszéki elnök élénk részt vett Nógrádmegye közéletében. Mikor 1889-ben nyugalomba vonult, három évre rá a királyi tanácsosi címmel tüntették ki.

— **Gyümölcskiviteli ankét.** Magyarország gyümölcskivitele évről-évre hanyatlik, ezzel szemben behozatalunk növekedik, dacára annak, hogy a gyümölcs kultúra az utolsó évtizedben örvedetesen fejlődött nálunk is. Exportképességünk csökkenésének okai tehát abban keresendők, hogy az idegen államokkal fejletlenebb kereskedelmi szervezetünk nem állja ki a versenyt. Rendkívül fontos lévén ily körülmények között a visszaesés okainak kutatása, a szegedi országos mezőgazdasági kiállítás kapcsolatában a gyümölcsstermelők s nagykereskedők bevonásával értekezletet fognak tartani, melyen, mint lapunknak írják, azt az egyetlen kérdést teszik megbeszélés tárgyává, hogy micsoda beavatkozások volnának szükségesek gyümölcskivitelünk fejlesztése az idegen piacokon való tőrfoglalás s a külföldi verseny ellensúlyozása érdekében. Hatalmas érdekről van itt szó, mert helyes irányba terelt termelés s jól berendezett kereskedelmi szervezet segítségével gyümölcsstermelésünknek millió forintokra rugó értékű feleslegét értékesíthetnénk a külföldön, ami különben a verseny által visszaszorítva nyakunkon marad s a nemzeti vagyonsodás szempontjából jelentőségét veszti.

— **Köszönetnyilvánítás.** A torontálmegeyi takaré- és hitelbank tekintetes igazgatósága az izraelita nőegylet 20 frtnyi adományban részesítette, mely nemes adományért az elnökség legjobb köszönetét fejezi ki.

— **Mezőgazdasági kiállítás Szegeden.** A szegedi mezőgazdasági kiállítás főcsoportjai és csoportokhoz tartozó tárgyak bejelentési határidői a következők: I. Élőállatok és állati termékek. Bej. határidő június 1. II. Földmívelési és növényi termékek. Bej. határidő június 1. III. Szőlőmívelés, borászat, kertészet. Bej. határidő a szőlőmívelési és borászati termékeknél június 1., a gyümölcs és kertészeti termékeknél augusztus 1. IV. Gépek és eszközök. Bejelent. határidő május hó 1. V.—VI. Házi és mezőgazdasági iparok, erdészet és vadászat. Bejelent. határidő május 15. A kiállításra vonatkozó tudnivalók, bejelentési iven és egyéb nyomtatványok beszerezhetők, a kiállítási irodától (Budapest IX. Üllői-ut 25. Köztelek.)

— **Az adóhivatal fecskéi.** Ezek a fecskék nem annyira a tavasz, mint inkább az ex-lex állapot megszüntetését fogják hirdetni. Az adóhivatal a fecskéi az intések, zálogások s egyéb kegyes emlékeztetők csak április hó 4-én kezdik meg répülésüket az adófizető, vagyis inkább az adót nehezen fizető polgárság közé. Ekkor veszi fel az adóhivatal működésének egy időre megszakított fonalát e téren, minthogy az 1899. évi I. törvénycikk március 19-én hozott, mely az indennitit megszavazza s hatálya 15 nappal később, április 4-én lép életbe.

— **A tolvaj személyleírása.** Donáth Gyulát, a szobrászt, a kit az uristen nemcsak művészi talentummal ajándékozott meg, hanem pompás humorral is, a minap az a malőr érte, hogy inasa meglapta. A jeles szobrász felfogadta az inast, azt se kérdezte tőle: mi a neve, hol szolgált azelőtt és szépen rábizta a lakását, a mely bizalmát a legény úgy hálálta meg, hogy feltörte a gazdája fiókját és kilopott belőle egy csomó bankót, meg egy nagyobb összegről szóló bank-letéti-jegyet. Donáth, mikor a lopást felfedezte, először is elietett a bankhoz, hogy azt a 12.000 frtot, melyről a letéti jegy szólt, valahogy ki ne adják a tolvajnak, aztán pedig elment a rendőrségre és föjjelentette az esetet. Mikor már töveről-hegyéről elbeszélte a lopást, a rendőrtisztviselő azt kérdezte tőle:

— Hát már most mondja el, kérem, hogy nézett ki a tolvaj?

— Hogy nézett ki? — felelt Donáth. — Hát kérem, alacsony, köpcös fickó volt.

— Igen, igen, de ennyi még nem elég. Ha ön a nevé nem is tudja biztosan, legalább adjon róla pontos személyleírást.

— Hm, hm! — gondolkodott el Donáth. — Személyleírást? Személyleírást?

— No igen! Például az orra . . .

— Orra? Az is volt.

— Hisz azt tudom, hogy volt! De milyen volt?

— Hát kérem — szólt Donáth, — mondok önnek valamit.

— Nos?

— Én úgy nem tudom önnek elmondani, hogy az a betyár mint nézett ki. Hanem holnap ismét eljövök és majd elhozom a személyleírását.

— A hogy tetszik!

Donáth eltávozott és másnap csakugyan eljött megint. De vele jött egy ember is, a ki valami rengeteg nagy zsákvaszonba burkolt paksamétát cipelt.

— Nos? — kérdezte a rendőrtisztviselő. — Hát elhozta a személyleírását, Donáth ur?

— El!

— No, hát adja ide!

Donáth ekkor odaintette magához a vele érkezett embert, rámutatott az annál levő nagy paksamétára és azt mondta:

— Itt van kérem, a személyleírás.

— Nem értem, — mondta a rendőrtisztviselő. — Mi van itt?

— A személyleírás, mondom, a személyleírás. Hisz ön tegnap azt kívánta, hogy mondjam el, mint nézett ki az az ember?

— Igen, igen!

— No hát kérem, tessék idénézni! Ilyen volt.

Azzal Donáth lehuzta a paksamétáról a vászonburkolatot és a rendőrtisztviselő legnagyobb ámulatára meglátott egy agyagból készült mellszobrot. Donáth ugyanis emlékezetből megcsinálta a tolvaj inas szobrát, melyet aztán be is festett. Ennél pontosabb személyleírást igazán nem lehet adni. A dolognak meg is volt a haszna, mert néhány detektiv fölismerte, hogy a szobor egy többször büntetett tolvajt ábrázol, a kit most már remélhetőleg nemsokára el is csipnek.

TÖRVÉNYSZÉK.

— **Vizsgálat egy bank ellen.** Nagyikindáról sürgönyzik lapunknak: A királyi törvényszék a Nagyikindai Népbank ellen elrendelte a kereskedelmi vizsgálatot. A hír annál nagyobb feltűnést kelt, mert az 1875. évi XXXVII. törvénycikk, mely a kereskedelmi törvényről szól 218. §-ában a következőket írja, mint a melyek miatt vizsgálatot lehet indítani:

Ha az alapszabályoknak a kereskedelmi cégjegyzékbe bevezetés végett az alaptőke aláírására és befizetésére nézve tudva valótlan előterjesztést tesznek.

Ha vétkes mulasztásuk miatt a társaságnak három hónapon át felügyelő-bizottsága egyáltalában nem, vagy nem kellő számban volt.

Ha a mérleg felállításánál törvényellenesen járnak el, vagy ha a közgyűlésen tett előterjesztésekben a társaság helyzetét tudva valótlanul adják elő, vagy annak helyzetét eltitkolják.

Ha a közgyűlési jegyzőkönyveket szándékosan hamisan vezetik.

Ha a társaságnak saját részvényeit a 161. §. rendelete ellenére megszerzik, vagy azokra kölcsönt adnak.

Ha a részvényeseknek az alaptőkéből a

165. §. rendelete ellenére osztalékot, vagy kamatot fizetnek.

Ha a 187. §. eseteiben a közgyűlést összehívni, illetőleg a csődnyitást kérni elmulasztják.

Ha a közgyűlésnek fentartott ügyekben önhatalmílag járnak el.

A népbank egyébként 1888-ban alakult 40.000 frtnyi alaptőkével, a mi 800 drb 50 frtos részvény által jött egybe. Vezérigazgatója Jung Ferenc.

— **Elítelt tolvajok.** Még tavaly történt, hogy Milya-Veszprimov Steva, a leghírhedtebb nagybecskereki tolvaj Raniszavlyevics Arsza csizmadiától 13 pár csizmát, 5 pár papucsot, néhai Pánics szerb esperestől pedig több zsák kukoricát lopott el többek társaságában. A királyi törvényszék tegnap ítélkezett ebben az ügyben, a mikor Milya-Veszprimov Stevát a 333. §. alapján 6 évi fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre, Radanov Mitát 3 évi fegyházra és 5 évi hivatalvesztésre, Turinszky Jócát 1 évi és 6 havi börtönrre s 3 évi hivatalvesztésre, végre Malájev Lyubát 5 havi fegyházra és 1 évi hivatalvesztésre ítélte. Súlyosító körülménynek vette a törvényszék a két első vádlott büntetett előéletét. Így Veszprimov már 16 évet töltött a fegyházban. Az elítéltek mind felebbeztek, ugyszintén a kir. ügyész is minősítés és súlyosítás tekintetében.

— **Tragédia a cigánysoron.** Vinczán Dusan sátoros cigány több éven át vadházasságban élt Banovics Katával, a ki mindazonáltal nem tudta elfelejteni régi szeretőjét, a deli Szretykó Markot. Csak oda huzta a szíve s titkos találkákra járt vele, a mig rajta nem kapta Vinczán. Természetes, hogy rettenetes eltángálás lett a dologból, a miért az asszony megszökött Vinczántól s Szretykóhoz szegődött. A szegény cigány legény csak ekkor vette észre, hogy ő tulajdonképpen szerelmes a szeretőjébe s többször üzent is neki, hogy térjen vissza, jól fog vele banni. Kata azonban hajthatatlan maradt, a mi annyira elkésztette Vinczánt, hogy elment abba a házba, a hol a hűtlen együtt tapasztotta Szretykóval a falat s személyesen kezdte visszacsalogatni az asszonyt. Kata szíve még mindig nem lágyult meg, mire Vinczán előkapta a kenyérszélő kését és mellbe szurta a hűtlent. Kata meghalt, Vinczánt pedig másnap elfogták a rendőrök a kukoricás szélén. A nagybecskereki királyi törvényszék tegnap ítélkezett fölötte, elítélvén őt szándékos emberölésért 6 évi fegyházra.

— **Letartóztatott lélekkufarok.** Lugosról írják, hogy ott tegnap három lélekkufárt fogtak el, a kik azért utaztak oda, hogy eleven árut szállítsanak onnan a Balkán-félszigetre. Tegnapelőtt ugyanis értesítették a lugosi rendőrkapitányt, hogy a városban három gyanus alak tartózkodik, a kik az esti, Bukarestbe induló expressz-vonattal leányokat akarnak megszöktetni. A rendőrök rögtön mozgósították és csakugyan sikerült őket még jókor elfogni, mikor három leánynyal a vasut felé igyekeztek. A három jó madarat Winterkorn Antalnak, Klemens Istvánnak és Honig Antalnak hívják. Kihallgatásuk folyamán olyan súlyos gyanu merült fel ellenük, hogy továbbra is fogva tartották őket. A vizsgálatot, mely valószínűleg szenzációs részleteket fog napfényre hozni, folytatják ellenük. A banda feje állítólag egy török, a ki szintén Lugoson volt, de idejekorán megugrott.

TÁVIRATOK.

A győri püspök.

Budapest, márc. 31. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Zalka János győri püspök állapotában a javulás örvendetes; beszélni azonban még nem tud a főpap.

Uj kardinálisok.

Budapest, márc. 31. (A „Torontál“ ered. táv.) Rómából jelentik, hogy május elején konzisztorium ül egybe, a mely nyolc kardinálist nevez ki.

Hirsch báróné.

Budapest, márc. 31. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisból jelentik: Ma városzerte az a hír terjedt el, hogy Hirsch báróné meghalt, a híresztelés azonban nem bizonyult valóznak.

A nagyikindai népbank.

Nagyikinda, márc. 31. (A „Torontál“ eredeti távirata. Feladatott d. u. 3 órakor.) A nagyikindai népbank részvénytársaság ellen a részvényesek kérelmére a kereskedelmi törvény 175. § a alapján az üzletkezelés megvizsgálása végett rendelte el a törvényszék a vizsgálatot.

(A hivatkozott 175. §. ezt mondja: Az alaptőke tizedrészét képviselő részvényes vagy részvényesek, a költségek előlegezése és részvényeik letétele mellett, követelhetik az illetékes törvényszéknél, hogy a társasági üzletkezelés szakértők által megvizsgáltassék s a vizsgálat eredménye velük közöltessék. Szerk.)

Földrengés.

Budapest, márc. 31. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Nápolyból jelentik, hogy a város környékén ujabban ismét éreztek kisebbeszerű földrengéseket. Kár nincs.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1899. március 31.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	100 kilogr. ára		kilós	100 kilogr. ára		
		frttól	frtíg		frttól	frtíg	
Bánsági	6	76	9.60	10.70	80	10.25	10.20
Tiszavidéki	„	76	9.80	9.90	80	10.25	10.35
Pestvidéki	„	76	9.75	9.85	80	10.20	10.30
Bácskai	„	76	09.95	10.—	80	—	—

R o z s	é	rend	kilós	
			70-72	7.85
„	„	elsőrendű	7.85	7.95
„	„	másodrendű	7.75	7.85
Á r p a	„	takarmány	6.20	6.55
„	„	égetni való	6.60	7.40
„	„	sőrfőzésre való	6.40	6.80
Z a b	„	—	5.80	6.15
T e n g e r l	ó	bánsági	4.65	4.70
„	„	másnemű	4.60	4.65

Nagybecskereki vonatok érkezése és indulása.

Indul:

Nagyikinda és Budapest felé.

Reggel 5.45. — Délben 11.49. — Este 7.05.

Zsombolya, Temesvár, Versecz, Alibunár felé

(Bégaparti pályaudvar).

Éjjel 3.00. — Reggel 10.00. — Délután 4.58.

Panosovára (Bégaparti pályaudvar).

Reggel 8.02. — Este 6.15.

Uj-Zsombolyára (keskenyvágányu vasut).

Éjjel 2.12. — Reggel 4.37. — Déli 11.40. — Esti 6.24.

Erkezik:

Budapest-Nagyikindáról.

Reggel 7.52. — Délután 4.45. — Éjjel 10.22.

Zsombolya, Temesvár, Verseczről.

(Bégaparti pályaudvar).

Reggel 8.49. — Déli 11.38. — Este 5.36. — Éjjel 10.26.

Panosováról (Bégaparti pályaudvar).

Reggel 10.38. — Este 6.03.

Uj-Zsombolyáról (keskenyvágányu vasut).

Reggel 6.45., 10.49. — Déli 1.58. — Éjjel 11.23.

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Mayer Rezső.

Hirdetések.

Nagybecskerek rend. tan. város polgármesterétől.

4707. k. i. számhoz 1899.

322-2.2

Árverési hirdetmény.

Nagybecskerek város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a város tulajdonát képező ugynevezett kamarális korcsma helyiségének 1899. évi november hó 1-től leendő bérbeadása céljából folyó évi április hó 10-én délelőtt 9 órakor a városházi II-ik tanácsnoki irodában árverés fog tartatni, melyre bérelni szándékozók az 1800 frt kikiáltásiárnak megfelelő 10% bánatpénzzel ellátva ezennel meghivatnak, zárt ajánlatok 50 kros bélyeggel és megfelelő bánatpénzzel ellátva az árverés napjáig a városi II-ik tanácsnoki irodában beadhatók.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt fenti irodában betekintheők.

Nagybecskereken, 1899. évi március hó 22-én.

Dr. Grandjean József,
polgármester.

Árlejtési hirdetmény

Közbiztonsági építésére, mely 3500 forint 31 krra van előirányozva.

Az árlejtés folyó évi április hó 29-én délelőtt 9 órakor fog megtartatni a községi tanácssteremben.

Az árverési feltételek, terv és költség-előirányzat a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Mokriban, 1899. évi március hó 24-ik napján.

319-32

Előjáróság.

A nagybecskereki szolgabírói hivataltól.

2659. szám 1899.

320-33

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye központi járásába kebelezett Klekk székhelyvel rendszeresített s Klekk, Lázárföld, Jankahid és Magyarszentmihály községeket magában foglaló körorvosi állásra, mely évi 800 frt fizetés, nappal 40 kr., éjjel 80 kr. látogatási díjjal s 20 kr. halottkémlési díjjal van javadalmazva, ezenel pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázókat, hogy szabályszerű okmányokkal felszerelt kérvényeiket folyó évi április hó 30-áig annyival is inkább nyujtsák be, mert a későbbben beadott kérvények figyelembe nem vétetnek.

Megjegyzem, hogy a magyaron kívül a román és német nyelv ismerete kívánatos s hogy a megválasztott körorvos a megyei orvosi nyugdíjgyeletbe belépni köteles.

Kelt Nagybecskereken, 1899. évi március hó 9-dikén.

Daniel,
főszolgabíró.

Deliblati magyar királyi kincstári birtokkezelőségétől.

520. szám 1899.

327-11

H i r d e t m é n y.

Az alulirt birtokkezelőség irodai helyiségében az alant részletezett jól begyepesedett legelő területek bérbeadása iránt, 1899. évi április hó 4-én délelőtt 9 órakor írásbeli versenynyel összekötött szóbeli árverés fog tartatni.

A bérbeadás tárgyát képezi:

Tétel	A bértárgy		Béttartam év	Evi bér mint kiküldési ár		A szerződésben megállapított főbb feltételek	Jegyzet.
	megnevezése	kiterjedése kat-holdak-ban		frt	kr.		
1.	Károlyfalvai praedium	1137 ⁶	6	2011	—	1. Juhok, kecskék és sertések legeltetése tilos. 2. A legeltetési idő tart évenként ápr. 24-től nov. 15-ig.	14 hold szántásra alkalmas terület. A bérleten bővízü kut lévén, kutépítés kötelezettsége nélkül.
2.	Kráván Sztupin	700	6	700	—	3. Betájitott területek és nyílt homokrézletekbe való marhahajtás tilos.	
3.	Kis Sztupin Sztójkán	295 265	6	560	—	4. Bérrezletek évnegyedenként előre fizetendők.	
4.	Flamunda	919	6	919	—	5. Téglanyaggal falazott legalább is 2 méter vízmélységgel bíró kut építési kötelezettség.	

A szóbeli árverésen résztvevők kötelesek a kiküldési ár 10⁰/₁₀-át bántpénzzel az árverés megkezdése előtt letenni. Zárt 50 kros bélyeggel és a kiküldési ár 10⁰/₁₀-át tevő bántpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok, a melyekben az ajánlott hasznbér ugy számokkal, valamint szóval is kiteendő és azon nyilatkozat is felveendő, hogy az ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti, a szóbeli árverés megkezdése előtt a birtokkezelőségénél benyujtandók.

Ezen feltételek bármelyikének meg nem felelő, később érkező, vagy utóajánlatok a birtokkezelőség részéről el nem fogadtnak.

A bővebb szerződési feltételek az alulirt birtokkezelőség irodájában betekinthezők.

Deliblaton, 1899. évi március hó 27-ik napján.

M. kir. kincstári birtokkezelőség.

A közeledő építési időnyre

van szerencsém a t. c. mészkereskedő és építési vállalkozó uraknak

legfinomabb meszet

a lehető legolcsóbb áron ajánlani. Számos megbízást kér

tisztelettel
Kállai Dávid,
liszt- és élelmiszer-kereskedés, az »Első Kavarni« mészgyár főraktára.

312-32

A Katalinfalvai községi takarékpénztár mint egyéni cég zárszámadása.

Vagyon — Activa		Zármérleg-számla 1898. Bilanz-Conto.		Teher — Passiva	
Pénztári készlet — Kassa-Vorrath	3176	10	Alaptőke — Stammkapital	81983	48
Váltótarca — Wechsel-Portefeuille	65069	—	Tartalékalap — Reservefond	3138	31
Le a vissziszámításban levőt	30891	—	Betétek és tőkekamat — Einlagen u. capitalisirte Zinsen	3013	82
Ab die in Reescompt sich befindlichen	34178	—			
Folyó és jelzálog-számla. Conto-Corr. u. Hypothek-Conto.					
Ingatlan birtok-számla — Realitäten-Conto	4000	—			
A község és különböző számla	35037	19			
Conto-Corr. der Gemeinde u. versch. Conto	3153	—			
1895., 1896. és 1897. évi veszteség-számla	88135	61			
1895., 1896. u. 1897. Verlust-Conto				88135	61
Tartozik — Soll			Nyereség- és veszteség-számla — Gewinn- und Verlust-Conto.		
Kölcsönbe vett tőketörlesztés — Annuitäts-Kapitals-Abzahlung	458	05	Kamatokban — An Zinsen	5922	56
Kegyuri terhek: — Patronats-Lasten:			Különféle bevételek — Diverse Einnahmen	223	60
Plebánosfizetés — Pfarrergehalt	1613	84		6146	16
Tűzkar biztosítás — Feuer-Versicherung	32	39	Le a fizetett kölcsön, vissziszámítási és a betétek utáni kifizetett kamatok		
Javítások — Reparaturen	139	22	Ab an bezahlten Darlehen-, Reescompt- und Einlagen-Zinsen	6281	62
Adó és illetékek: — Steuer- u. Gebühren-Conto:			»Tartozik« oldal — »Soll«-Seite	135	46
Adó és tőke-kamat adó	50	—	Veszteség-számla — Verlust-Conto	3153	86
Steuer, Gebühren- u. Kapitals-Zinsensteuer	120	07			
Kamarai illeték — Kammer-Beitrag	11	63			
Irodai szükséglet — Kanzlei-Spesen	25	80			
Könyvelői fizetés — Buchhalter-Gehalt	399	98			
Postai költség — Postspesen	10	25			
Intézeti biztosítás — Instituts-Versicherung	21	25			
Különféle költségek — Verschiedene Spesen	135	92			
Veszteség »Követel« oldal szerint — Verlust-Conto laut »Haben«	135	46			
	3153	86			
			(330-21)		